

illetve az annak ajtajához vezető lejáratot. Letisztítottuk az É-i fal tetején megmaradt gyilokjáró járósíntjét is. A bástya – ahogy azt már korábban megállapítottuk – csak a 17. században épült.

Nagyobb területen letisztítottuk a hegyoldalt a bástya É-i előterében.

A leletanyag a korábbiakhoz képest szerénynek mondható, ennek oka az, hogy idén döntően az omladék felső részén dolgoztunk. Az előkerült leletek döntően a 17. századból származnak, legnagyobb részük kályhacsempe, dísz- és használati kerámia. Továbbra is kerülnek elő bokálytöredékek.

SIMON ZOLTÁN

225. Répceszentgyörgy, Cigányháza-dűlő

(Vas megye) Ró

2001. szeptember 22-én a Cigányháza-dűlőben szántás közben került elő egy nagyméretű szarkofág, amelyet helyi lakos talált és jelentett a Savaria Múzeumnak. A leletmentés során további szarkofág is előkerült.

A két NyDNy–KÉK tájolású szarkofágot egyazon sírgödörbe helyezték. A szarkofágok fedőlapja az egykori járósínt felett helyezkedett el. A sírgödör DK-i sarkából kerültek elő egy szürke házikerámia (kancsó) töredékei. Mivel Savariából házikerámia-tipokronológia még nem áll rendelkezésre, a kancsó kora meglehetősen bizonytalan. Az eddig ismert leletek alapján formája inkább a késői (Kr. u. 3. vagy esetleg 4. századi) típusokhoz áll közelebb.

Az I. szarkofág sírládája egyik (tájolás szerint D-i) hosszanti oldalán szépen megmunkált 150 cm hosszú feliratos mezőt alakítottak ki, amelyre azonban nem vésnek feliratot. A háztető formájú fedőlap négy sarkát akroterionok díszítik, egyik oldalára pedig cserépmintázatot faragtak. A szarkofágba három halottat temettek, egy 53–57 éves férfit, egy 21–25 éves nőt és 10–14 éves gyermeket. A csontokon megfigyelt égésnyomkból valószínűsíthető, hogy mindhárman tűzvészben haltak meg. A szarkofágban három üvegtárgyat találtunk, egy hasáb alakú, széles szájú üvegpalackot (Isings Form. 62), egy alacsony, keskeny, hengeres testű üvegkorsót (Isings Form. 51/a) és egy kisméretű üvegurnát (Isings Form. 67).

A II. szarkofág egyszerű, díszítetlen sírládából és enyhén domború fedőlapból áll. Egy 21–25 éves férfit temettek a szarkofágba, mellékletet nem találtunk.

A temetkezéseken számos jel utalt arra, hogy a sírt egykor kirabolták. Mindkét szarkofágban a csontok szétszórtan helyezkedtek el, az I. szarkofág mellékletei összetörtek és szétszóródtak, a II. szarkofágban nem hagytak mellékletet. Az I. szarkofág fedele teljesen ép volt, ezért a rablás csak annak megemlése által történhetett. A II. szarkofág kifosztása klasszikus módon, a fedőlap sarkának bezúzásával történt.

A sírrablás egy időben történt, amit az is bizonyít, hogy a II. sírládából került elő az I. szarkofág női csont-

vázának jobb tibiája és ulnájának töredéke, valamint a gyermek ulnájának töredéke. A rablás minden bizonnyal még a római korban történt, amikor a szarkofágok a felszínen láthatóak voltak. A temetkezés és a rablás között el kellett telnie legalább néhány évtizednek, hiszen a csontok a rablás során teljesen szétszóródtak, nem lévén már tartása a vázaknak.

A temetkezések feltárása után további sírok előkerülését remélve a szarkofágok környékét kutatóárokokkal vizsgáltuk meg, de eredménytelenül. A két szarkofágot ez alapján családi temetkezésként határoztuk meg, amely a közelben fekvő villagazdasághoz tartozhatott.

A Répceszentgyörgyön feltárt szarkofágok halottai jó módúak lehettek; ezt bizonyítja maga a temetkezés módja, és a mellékletek feltételezhető gazdagsága. Az I. szarkofágban talált üvegmellékletek alapján a temetkezés legkorábbi időpontjaként a Kr. u. 2. század jöhet számításba. Figyelembe véve a sírgödörben talált házikerámiát valamint a szarkofágok formáját, díszítését (díszítetlenségét) és a temetkezés rítusát, azok inkább későbbi, Kr. u. 3–4. századi datálást sejtetnek. Ez természetesen azt feltételeznél, hogy az üvegtárgyak hosszabb időn keresztül használatban voltak.

A feltárás során megőrzésre érdemes épületmaradvány, jelenség nem került elő. A feltárt területet visszatemettük. A leletek restaurálása, leltározása megtörtént, a feltárás eredményeit publikáltuk.⁶

Munkatársak: Kiss Gábor és Szilasi Attila Botond régésztechnikusok.

KISS PÉTER

226. Ricse, Vízmű

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ő

2001. március 12-én terepbejárást végeztünk a Sárospatak és Ricse között tervezett távközlési kábel nyomvonal mentén. A kábel közvetlenül a két települést összekötő út mentén halad, részben az út menti árok szélén, részben szántóföldön.

A Vízmű területén kis leletsűrűséggel és őskori leletekkel jelzett lelőhelyet regisztráltunk, amely 127 m hosszan nyúlt el a nyomvonalon.

Munkatársak: Hellebrandt Magdolna, S. Koós Judit, Lovász Emese, Patay Róbert, Bánfalvy Ferenc, Kozmáné Bányi Judit, Tóth Edina, Nagy S. József.

PUSZTAI TAMÁS

227. Rigyác, Csikény-dűlő

(Zala megye) R, Ró

A dűlő Ny-i szélében, a 75. számú lelőhelyen az M7 autópálya nyomvonalán 2001. október 1. és október

⁶ KISS PÉTER – SZILASI ATTILA BOTOND: Római szarkofágok Répceszentgyörgyről. Römische Sarkophage aus Répceszentgyörgy. Savaria 25/3 (2000–2001) 87–89.